

Buwire á wakita na a puwantaa Paul ge TIMAUTE

Ga use á Paul ge Timaute

¹ Wakita na yá anƙwa á puwetá ba iya Paul, ya slebelá á Yaisu *Almasiihu. Ya slebela áte namaari á Dadaamiya geni yá bálá elva á shifa na a baa Dadaamiya á vaterteva ge emnde na má garevge palle antara Yaisu Almasiihu na.

² Yá puwakte ge ekka wakita na Timaute, ekka na gakevge ba seke egdza-aaruwa wayanak-wáyá jipu na. A magarakanaamaga tara Ed-demiya Dadaamiya, antara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu ngurna, a zarakvaarze, a varak-teva hairire.

Paul anƙwa á fanem ndzedá am vuwa ge Timaute

³ Yá anƙwa á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya adaba ka. Ba Dadaamiya na yá anƙwa á maganá slera an shaigerire á ervaunƙe-aaruwa ba seke názá á eggye-aha-aaruwa werre na. Vayi vacika, ba kelaa má yá anƙwa á maga maduwa wá, yá anƙwa á yehaka-yeha ekka keni am hude-aara.

⁴ Am sarte na ya zlálá ázekure, ekka ndza ka kyuwa á ba an yáwe á kyuwa, una nanna zlaɓe anƙwa am ire-aaruwa. Wayanwáyá an ervaunƙe-aaruwa bademme, ganakini yá

puwetepuwa ice-aaruwa áte ka, á naatenáhá ervaunĉe-aaruwa an higa.

⁵ Yá anĉwa á slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya á ba ya na wá, adaba diyandiya ganakini faktarfe áte Yaisu *Almasiihu ba jire. Fetarfire á ņa ba seke názá á mama-aha á ņa tara Luwiz, antara emmeņa Aiwnike. Kina wá, diyandiya ganakini fetarfire á ņa keni ba seke náza-aatare.

⁶ Adaba fetarfire á ņa ņanna wá, yá anĉwa á yehakanteyeha zlabé adaliye hákuma na a vaktaa Dadaamiya ge mága slera-aara am sarte na ya puwakar *erva a barka-aaruwa na. Emmága slera an hákuma ņanna,

⁷ gazleka đekideki. Adaba Dadaamiya vamiteka shedekwe na á puwaná vuwa ge ura, amá Shedekwe na ni á vante dzanĉzanĉire ge ura, á vante wáyávire ge ura, ira enĉkale ganakini mi ņanaaņa vuwa á miya.

⁸ Adaba una ņanna, maņka lyawa đekideki ge mága seydire á Yaakadada á miya. Ma iya na náwa yá am danĉgay adaba ņane na keni, maņka lyawa ge ba diyakidiyire. Naba eksarekse ba seke náza-aaruwa, zladá na má a fakaara Dadaamiya adaba slera á labare á higa. Emmága una ņanna an hákuma na a vaktaa Dadaamiya na.

⁹ Dadaamiya wá, a đahamitaa ba ņane, a lyamisaa ņane geni mi gevge emnde-aara. A magamiyaa una ņanna adaba shagerire á slera á miya ka, a magamiyaa ba ņgurna-aara, a wayetaa ba ervaunĉe-aara. A magamiyaa ņgurna ņanna kwaye am fakta á duksa

bademme á kya erva an Yaisu *Almasiihu.

¹⁰ Amá kina wá, Dadaamiya marsemáre ngurna-aara ñanna ba parakke mazla-aara an sawa á Yaisu Almasiihu Slelyamilya. A se kedanaa ñane hákuma á emtsa, a marese ganakini má lyamivalya labáre á higa wá, mi shansha shifa na á zleka na.

¹¹ Iya wá, Dadaamiya a give slebela á Yaisu Almasiihu ñanna demé, geni yá balaterá labáre á higa ñanna ge emnde, antara geni yá kwaratersekwáre.

¹² Kina yá am zladá adaba ba una ñanna. Amá baaka lámbe-aaruwa dekideki, adaba diyandiya edda una ya fetaara ya áte ñane. Baaka shaige-aaruwa dekideki, diyandiya ganakini ñane á dzegwándzegwa fanu hyema ge duksa ñanna a yinaa am erva na, dem vaci zla á duniya.

¹³ Ekka keni ndaaternda ka ba elva a jirire na ya ndakndaa na ge emnde an wáyávire, ká ámbera á fetarfe am ervaunde á ña. Hákuma á emmága una ñanna wá, mi shanaa á ba áza Yaisu Almasiihu.

¹⁴ Fanufe hyema ba shagera ge labáre á higa na Dadaamiya a yanaa am erva á ña na. Fanufe hyema an hákuma na a vaktáa Shedfekwe Cufedde na ankwá á njá am miya na.

¹⁵ Bademme á emnde á Dadaamiya na tá am haha á Aziya yariyaaya, diyakdiya ba ka keni una ñanna. Antara ba tara Figailus antara Hairmauzhaine keni tá á ba am emnde ñanna.

¹⁶ Amá Aunaizifaur wá, yá ankwá á yekanu barka á Yaakadada ge ñane, antara emnde na tá am hude á há-aara bademme. Adaba ñane

a ekhiyaa ervaunḡe ba kelaazare, magaaka lyawa ḡekid̄eki ge ndavindáva, yá am danḡay tsa.

¹⁷ Am sarte na samsa ḡane á sem Rauma, a tatayiyaa an en̄kale-aara bademme, a naba se beribera am tate na yá amkwa.

¹⁸ ḡane keni a yánka Yaakadada. Kwakyire á slera na a maginaa ḡane am Aifaisus wá, ba ka keni diyakdiya. Sey watse á pelansepela Yaakadada vaci tsafaya.

2

*Sawji á Yaisu *Almasiihu an jirire*

¹ Daaci ekka wá, eccena názena yá bakaná ya egdza-aaruwa: Yánya a ndzedaktendzedá ba Yaisu *Almasiihu an ḡurna na a magaminaa ḡane adaba gamiyevge palle antara ḡane na.

² Elva na ka cenanaa ázerwa, ya balanaa á katafke á zlamaakelaawa na wá, ekka keni vaterteva ge emnde a jirire na ni watse tá dzegwándzegwa kwaraterse ge emnde umele keni.

³ Zladá na má a fakaara Dadaamiya adaba zhera á Yaisu Almasiihu wá, naba ekserekse, gevge sawji á jirire, sawji á Yaisu Almasiihu.

⁴ Sawji á jirire wá, má á kátá háyá áza male-aatare, á duka á dem elva á emnde a ekse ḡekid̄eki.

⁵ Ba duksa palle ge emnde a zhagade ganakini á de icaná ware ire. Diyeddiye geni máki edda-aara magaaka názena ta kwaratersekwáre ge maganaa am zhagade-aatare, ḡane á shánka

dukasa na ni tá vaterte ge emnde na ta icanaa itare ire.

⁶ Zlaɓe ádalíye, sleherɗa na ni aɗkwa á herɗaná fe ge zanwe-aara wá, zlaya á lyevaalya ba ɗane zuɗɗwe dza á ɗgeɗɗepa-aara am dukasa na ta halanaa am fe ɗanna.

⁷ Eppuwa sawari am ire á ɗa áte elva-aha ɗanna ya tsakanaa ya na, a melakumela Yaakadada am huɗe-aara ganakini ká diyeddiye baɗemme.

⁸ Yeheteyeha Yaisu *Almasiihu na a naba tsetaa am faya, ɗane ndza wulfe á *Dawuda na. Kwaya ɗane názu ni ya beranaa ya am labáre á higa na yá aɗkwa balaná ya na.

⁹ Yá aɗkwa shá zlaɗa kina, náwa ta se ɗgudiyaa am dangay keni, aɗaba ba una ɗanna palle. Ta give ba seke ya gu dukasa mándzawe. Amá ta dzegwánka ɗgudá elva á Dadaamiya, ɗane á zlala á ba á de katafke.

¹⁰ Aɗaba una ɗanna, ma vaatara keni yá ɓáshá ba zlaɗa ɗanna. Yá ɓashaná aɗaba emnde na tá an dzera áza Dadaamiya na, geni itare keni a sharánsha lya shifa-aatare áza Yaisu Almasiihu, a sharánsha de nja antara ɗane am yaikkire-aara.

¹¹ Náwa elva a jirire zlaɓe ádalíye yá bakaná ya:

Máki emtsamimtsa kerɗe antara ɗane, ge tse keni, watse mí tsetse zlaɓe ádalíye an shifa antara ɗane.

¹² Máki mí basha zlaɗa wá, watse mí de nja ba kerɗe am yaikkire-aara keni. Amá máki

yaminaaya ñane wá, ñane keni watse á de yamiyaaya.

¹³ Ma mi eptsantaa miya elva ge d'aba ñane keni, ñane á eptseka elva-aara na a ndaasa áte miya na d'ekideki, ñane á taa badzanveka elva-aara.

Sleslera na shagera z'áláva-aara

¹⁴ Yehateranteyeha elva-aha ñanna ya bakanaa ya na ge emnde a fetarfe, faterfa magiya ba shagera á katafke á Dadaamiya, geni a magarka gájáwe am elva. Adaba gájáwe wá, á melanuka ge ura d'ekideki, baira á badza emnde a eccena-aara.

¹⁵ Ekka wá, tsaatse ba shagera áte una á kataná Dadaamiya. Gevge sleslera á jirire na á manka zherwe am slera-aara d'ekideki na. Bateránba elva a jirire na ge emnde an unñule-aara.

¹⁶ Amá gájáwe wá, ekka feka we á ña á dem huđe-aara, adaba baaka nampire-aara, wayaaka Dadaamiya. Emnde a mága una ñanna ta far ba bádza an Dadaamiya.

¹⁷ Itare ka palle, elva-aatare ñanna á far ba za slede, ba seke wige na ankwá á hwiya na. Tara Himainaiyus, antara Filaistus wá, tá ankwá am emnde ñanna.

¹⁸ Itare wá, jaraaveje áte unñule á jirire. Adaba ta bántsa itare baaka tse á emnde am faya mazla-aara, dedda zamane-aara. Daaci emnde umele yaránya unñule á Dadaamiya adaba lámare-aatare.

¹⁹ Amá jirire á Dadaamiya wá, njaanja degdege ba seke ekte á bere na ni an mága shagera na, baaka gejava-aara. Ta puwetaa áte ekte á bere

ɲanna, a ba itare: Yaakadada diyaadiya emnde-aara. Ta puwete zlaɓe ádaliye, a ba itare: Ma a ndasaa ware parakke ganakini ɲane wá, átuɓe Yaakadada, a maɲka mandzawire mazla-aara.

²⁰ Am mba á emnde a berba wá, aɲkwa kazlaɲa gergere: Gahe-aha gergere antara tasa-aha gergere. Kazlaɲa ɲanna wá, umele ta maganaa an dindar antara lipela, amá umele-aha-aara wá, ta maganaa á ba an haha, antara náfa. Mága slera an kazlaɲa ɲanna keni gergere baɗemme. Kazlaɲa na an dárádza na, tá maga slera na an dárádza na an ɲane. Amá kazlaɲa na cekwa dárádza-aara na wá, tá maga slera na cekwa dárádza-aara keni an ɲane.

²¹ Ba duksa palle ge miya keni. Edda una an bara ervaunɗe-aara, ɲane cuɗeɗe am shagerkire ɲanna yá aɲkwa á ndahaná ya na wá, ɲane an fa giraara áza Dadaamiya ba seke kazlaɲa na an dárádza na, ge maganaa slera á jirire ma vaatara keni. Aɗaba ɲane a yanaa ire-aara baɗemme ge Yaakadada-aara.

²² Aɗaba una ɲanna, ekka wá, kumeka názena tá kumaná dawale-aha umele an ervaunɗe-aatare baɗemme na, njeka antara jeba á emnde ɲanna ɗekiɗeki. Ekka wá, emmága ba jirire an ervaunɗe á ɲa palle, fetarfe an ervaunɗe á ɲa palle, emmága wáyávire, njawinja lapiya antara emnde na an bárá ervaunɗe-aatare, tá aɲkwa á ɲala Yaakadada.

²³ Amá máki tá gá jawe am fida ba dey emnde, bi tá gá jawe arge náza laakire ba dey, duka á dem huɗe-aara ɗekiɗeki. Aɗaba diyakdiya geni á sa ba dágala.

²⁴ Sleslera á Yaakadada wá, á zlayánka dágala. Nane wá, shagera a gevge slefaterá ervaunđe ge emnde bademme, slekwaraterse duksa an unjule-aara, slekemaare áza emnde bademme.

²⁵ Nane wá, a kwaratersekwáre duksa an shagerire á ervaunđe ge emnde na tá nyanya elva-aara na keni, ámbane watse Dadaamiya á magateránmaga ngurna, tá de diyeddiye jirire, tá de maga tuba.

²⁶ Daaci estuwa, watse tá diyeddiye názu am shifa-aatare, watse tá sesse am zlegde na a tsagwadatervaa Shaitaine, ma uwe keni tá maganá á ba áte náza-aara na.

3

Názu watse á magava má herzhapteherzhe zla á duniya

¹ Diyeddiye ganakini má herzhapteherzhe zla á duniya wá, watse anjwa sarte-aha na ni zlazlada jipu na.

² Adaba bademme á emnde, ma ware keni watse á dzámá ba ire-aara palle, emnde tá de gevá emnde a wáyá shungu an ervaunđe-aatare bademme, tá de maga ba kurávire antara gálá ire, tá de valya elva mándzawe áte Dadaamiya, tá de fathersarka ge dada-aha-aatare antara mama-aha-aatare đekideki. Ma tá melaterumele emnde umele keni, tá de slafateránka we, tá de feka zherwe áte názu am dalbe á Dadaamiya đekideki.

³ Emnde tá de gevá mándzawe-aha á ba am huđe á há-aatare keni, watse baaka zezarzure ázetare đekideki, tá de valya ba elva

mándzawe, watse slera-aatare ba dágala. Emnde tá de tsufeteka we-aatare dekidefeki, ervaunđe-aatare á de yanaaya jirire ba dekidefeki.

⁴ Zlabe ádaliye, emnde tá de ndaha ba elva á fitenire áte ura, tá de dzameka názu á katafke watse á saterná mága-aatare ɲanna, itare tá de gálá ba ire, tá de d̄aba ba emtakire á duniya arge d̄aba Dadaamiya.

⁵ Jeba á emnde ɲanna wá, watse ta ba seke emnde á Dadaamiya d̄eme, amá wá, eksaranteka hákuma-aara ganakini á gatervege emnde-aara á ba an jirire. Ekka wá, njauka antara jeba á emnde ɲanna dekidefeki.

⁶ Jeba á emnde ɲanna wá, ba kina keni emnde umele-aatare tá ámberá á ba ɲgyangye á dem huđe á há á emnde an nasherire, tá de zlerma ɲwasha na tsemarka ire-aatare na, ganakini tá lyevaalya elva-aatare, tá maga ba názena á kataná ire-aatare na, tá tegaavka an haypa dekidefeki.

⁷ ɲwasha ɲanna keni ba kelaazare tá tsaha ba duksa tsa, amá tá cenvaaka jirire á Dadaamiya dekidefeki.

⁸ Emnde a de zlerma ɲwasha ɲanna wá, ta yanaa á ba an ervarva jirire á Dadaamiya ba seke náza tara Yannais antara Yambairais na ndza ta yaa elva á Muusa werre na. Emnde ɲanna badzavbadze enkale-aatare, tá fetarka an unɲule-aara dekidefeki.

⁹ Amá watse tá zlaleka á de katafke an slera-aatare ɲanna, adaba watse kwakya emnde na tá de diyeddiye ɲgudiyire na tá maganá itare, ba seke una ndza ta disaa emndu werre náza á tara Yannais, antara Yambairais na.

Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka

¹⁰ Amá ekka wá, diyakdiya názu yá anƙwa á kwaratersa ya ge emnde, ba palle keni á kedakarka deƙideƙi. Zlalava-aaruwa, názu yá kwamaná ya am slera-aaruwa, fetarfire-aaruwa an Dadaamiya, farvaunƙe-aaruwa, wáyáva-aaruwa, ira dzaƙɗaƙire-aaruwa am elva á Dadaamiya, baɗemme diyakdiya.

¹¹ Zlabe ádaliye, ekka diyakdiya palasa na ta magiyaa emnde, antara zlaɗa-aha-aaruwa umele am Antakiya, antara am Ikauniya, ira am Listira. Ma nanánna zlaɗa keni, enzlisenɗle Yaakadada am zlaɗa-aha ɗanna baɗemme.

¹² Deme keni wá, emnde na ni garevge palle antara Yaisu *Almasiihu tá kátá njá áte una á kataná Dadaamiya wá, itare tá nanna palasa áza emnde.

¹³ Amá emnde a mándzawe antara ɗuɗi-aha ɗanna wá, baaka tsemartse-aatare deƙideƙi, zlalava-aatare á de far ba baɗza, aɗaba á kedaterá shaitaine, lauktu itare keni tá de keɗa emnde umele ɗanna.

¹⁴ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, ka lyevaa an ervaunƙe á ɗa palle na. Aɗaba diyakaterdiya emnde na ni ta kwarak-sekwáre na, diyakdiya ganakini ta kwaraksaa á ba an ervaunƙe-aatare palle.

¹⁵ Tsaatse á ba áte názena ka tsasaa ka, aɗaba ka waltaa á ba an diya názu am wakita á Dadaamiya. Daaci wakita ɗanna á dzegwáɗzegwa vakte enƙale ge ɗaba unɗule a lya, ganakini a lyakaalya Dadaamiya aɗaba fetarfire á ɗa áte Yaisu *Almasiihu.

¹⁶ Baɗemme á duksa na ni ta puwetaa am wakita á Dadaamiya na wá, a baternaa ba ɗane an hákuma á Shedekwe-aara ge emnde ɗanna. Á kwaramisá ba wakita ɗanna jirire á Dadaamiya, á maraná ɗane haypa-aha á miya, á tsamimare ba ɗane am bádza-aha á miya, á kwaramisá ɗane zlááva a jirire na á kataná Dadaamiya.

¹⁷ Baɗemme á una ɗanna wá, ba ganakini ura á Dadaamiya wá, a jerka duksa mándzawe áte ɗane. Ma vaatara keni ɗane wá, á njá á ba am niya á mága duksa shagera.

4

¹ Náwa názu yá ndaaka ya aɗaba Dadaamiya, antara aɗaba Yaisu *Almasiihu na watse á kyáná ɗane shairiya á emnde a faya, antara náza á emnde na tá an shifa baɗemme na. Yaisu wá, ba jirire watse á sawa, á se maga sleksire-aara. Yá anƙwa á ndaaka aɗaba una ɗanna:

² Ekka wá, ndaternda ka ba elva á Dadaamiya ge emnde an ndzedá á ɗa baɗemme, a kezlaranƙa elva á ɗa ɗekiɗeki. Wayarwáyá an wayarka keni naba ndaterndaa ka, marateránmára haypa-aha-aatare ba parakke, valaterarvale ba shagera, fateremfa ndzedá am vuwa, kwaratersekwáre duksa á ba an farvaunɗe.

³ Emmága una ɗanna. Aɗaba anƙwa á sawa sarte na ni watse emnde tá ceneka jirire na tá de kwaratersekwáre ɗekiɗeki. Watse hyema-aatare á kátá cena ba shagerkire na tá kataná itare, daaci watse tá jáháva á ba á deza malum-aha

á fida na tá kwaraterse ba názena emtake am hyema-aatare na. Malum-aha ñanna keni watse ta vayye jipu.

⁴ Watse emnde tá ceneka jirire mazla-aara, watse tá jáháva á ba áza emnde a bálá fida ñanna. Una ñanna názena tá de fa hyema emnde ge eccena-aara.

⁵ Amá ekka wá, tsaatse á ba áte slera á ña, ebbálá labáre á higa. Gevge slefarvaunđe am zlada, maganaamaga slera na a fakaara Dadaamiya bademme.

⁶ Náza-aaruwa wá, yá haraaka kwakya mazla-aara, zlauzla sarte-aaruwa, yá de gevá ba seke sadake na tá vante ge Dadaamiya na.

⁷ Iya zlanuzle am wáva-aaruwa á ba an unjule-aara am slera á Yaisu *Almasihu. Magannaamaga názena a fiyaara Dadaamiya, ganevge ba seke edda una ni a icanaa ñane ire am zhagade, ganakini watse á de icaná ware ire. Kezlananveka fetarfire-aaruwa áte názena mi fetaare átekwa.

⁸ Kina wá, tá anƙwa ufiyá an laɗa na tá de tegater ge emnde a jirire vaci shairiya. Laɗa ñanna á de vitá ba Yaakadada an erva-aara, ñane edda á shairiya á jirire. Á de vite ge iya ka palle, amá ge emnde na ni wayaawayá ervaunđe-aatare an sawa-aara bademme.

Ba Yaakadada palle una anƙwa antara Paul

⁹ Emmága watsewatsire se beribera áhuna, shekwaaka dekideki.

¹⁰ Yiyaaya Daimas zlazlálá á dem Taisalauniki, adaba ñane a hayaa ba duniya na. Kairaiskais wá, ñane a dem Galatiya. Titus a dem Dalmatiya.

¹¹ A juwa ba Lukas palle ázerwa. Má ká sawa ñanna wá, siyánsa Markus am erva, adaba ñane á meliyumele jipu am slera-aaruwa.

¹² Tikikus wá, ñane ya belanaa ba iya á dem Aifaisus.

¹³ Má ká sawa wá, dedde á kya Terauwas, lyi-vaalya nanɗyuwe á ekhye-aaruwa ya yanaa am mba á Karpus, haliyantehálá antara wakita-aha-aaruwa keni anɗkwa ya yanaa áhuwa. Wakita-aha ñanna, kwakya-aara yá kátá ba una-aha na ta maganaa an gwagwa na.

¹⁴ Alaikzandere edda á egzla wá, magiyánmaga emtanɗkire kwakya. Duksa na a magitaa ñane na wá, sey á de kyaná ba Dadaamiya shairiya-aara.

¹⁵ Ettsufa ire á ña. Ekka keni á de mag-aktemága ba estuwa. Adaba ñane yanaaya ervaunɗe-aara elva na mi kwaratersaa miya ge emnde na.

¹⁶ Vacite na ta di ge zunɗwire á de katafke á shairiya ganakini yá ndaasende jirire-aaruwa wá, palle á ura a tsifetse baaka dekideki, bademme á emnde yariyaaya. A dateránda Dadaamiya gabera.

¹⁷ Amá wá, ndza anɗkwa Yaakadada antara ya, a vitaa ñane ndzedá. An ndzedá na a vitaa ñane, ya magaa waazu á elva-aara bademme á dem hyema á emnde a larde gergere. Enzlisenzla Yaakadada am mbuwe á ervare.

¹⁸ Baaka shaige-aaruwa dekideki, ma am lámare-ara keni á de ñezlisenzla Yaakadada, á diyaada ba lapilayye á dem zlanna-aara am

samaya. Yaikkire ba náza-aara palle, dem ba ge dekideki. *Aamin.

Paul aṅkwa á gater use-aara ge emnde umele keni

¹⁹ Gaterga use-aaruwa ge tara Akilas, antara mukse-aara Piriskila, ira emnde á Aunaizifaur.

²⁰ Airastus, ṅane aṅkwa am Kaurintus duksa-aara. Tauraufimus wá, ya yanaa am Milaitus adaba á wáná vuwa-aara.

²¹ Emmága watsewatsire ganakini ká saasa á sehuna lauktu á sawa sarte á ekhye.

Tá aṅkwa á gak use-aatare tara Aiwbulus, Puidais, Linus, Kalawdiya, antara egdzar mama-aha á miya emnde a fetarfe na tá áhuna bademme.

²² A njiinja Yaakadada antara ka. A magakuránmaga Dadaamiya ṅurna ma ge ware á kure keni bademme.

Wandala
The Holy Bible in the Wandala language of
Cameroon
La Bible en wandala

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wandala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025

dec75dd5-4784-5059-aa00-668d508a6b0d